

RESOLUCIÓ D'ARXIU de la Informació Prèvia núm. IP 98/2013, referent a la Universitat de Girona

Antecedents

Primer.- En data 04/06/2013 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, provinent de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, un escrit de 29/10/2012 d'una persona pel qual formulava denúncia contra la Universitat de Girona, amb motiu d'un presumpte incompliment de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD).

En concret, la persona denunciant manifestava que una professora de la Universitat de Girona (en endavant, UdG), que al seu torn era l'advocada del seu exmarit en un procés judicial de divorci, hauria accedit il·lícitament al seu expedient acadèmic que figurava en els fitxers d'aquesta Universitat, en concret, a informació referent a la seva matriculació en dos màsters impartits des d'aquesta Universitat, un de Dret Públic amb el títol "Globalització i cultures Jurídiques", i un altre amb el títol "Gestió del Patrimoni en l'àmbit local", i havia utilitzat aquesta informació per fonamentar l'escrit de demanda de data 11/07/2011 de modificació de mesures definitives de divorci que presentà contra la persona aquí denunciant, i que donà lloc a un procés judicial tramitat en el Jutjat de 1a instància i Instrucció núm. X de Girona. Afegia la persona denunciant que aquesta informació acadèmica indicada en l'escrit de demanda era errònia, ja que, si bé s'havia matriculat en aquests dos màsters, finalment només n'havia realitzat un, retirant la sol·licitud respecte de l'altre màster.

La persona denunciant aportava diversa documentació relativa als fets denunciats.

L'Agència Espanyola de Protecció de Dades acompanyava l'escrit de denúncia tramès, amb una resolució d'arxiu de data 08/05/2013 dictada pel seu director en relació amb la part dels fets denunciats relatius als eventuais tractaments de dades duts a terme per part de l'esmentada professora de la UdG. En la resolució d'arxiu esmentada s'assenyalava el següent:

"(...) En el presente caso es necesario indicar que lo aportado por la denunciante no cuenta con la suficiente fuerza probatoria para quebrar el derecho a la presunción de inocencia de la denunciada, dado que no acredita que la información plasmada en el escrito de la representación de su expareja parte de accesos ilegítimos al expediente académico de la denunciante obrante en los ficheros de la UNG (Universidad de Girona), encontrándonos ante sospechas que pudieran ser refutadas por la denunciada, pudiendo partir, igualmente, dicha información de cualquier otra vía no vinculada a una actuación ilegítima desde el punto de vista de la ley Orgánica 15/1999, d 13 de Diciembre, de Protección de Datos de Carácter Personal.(...)"

De acuerdo a lo visto, por tanto, es necesaria la aportación de elementos con el suficiente peso probatorio, como para poner en tela de juicio la 'apriorística' presunción de inocencia, circunstancia que no se da en el presente caso.

En todo caso y en la medida en que los hechos pudieran poner en duda la adecuada aplicación de medidas de Seguridad por parte de la UNG sobre sus ficheros, y en aras de la

comprobación de los mismos, se procederá a dar traslado de su denuncia a la AUTORIDAD CATALANA DE PROTECCIÓN DE DATOS, al ser de su competencia, para que determine si se produjo un acceso indebido y, en su caso, comunique a esta AEPD dicha circunstancia, para que valore la eventual infracción en la que pudiera haber incurrido la denunciada.”

Segon.- L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (IP 98/2013), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, en relació amb la DT 2ª de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, per tal d'obtenir més informació sobre les circumstàncies dels fets i els subjectes responsables.

En el sí d'aquesta fase d'informació, per mitjà d'ofici de data 19/07/2013 es va requerir a l'entitat denunciada per tal que informés sobre diverses qüestions relacionades amb els fets denunciats.

La UdG va respondre l'anterior requeriment a través d'escrit de data 01/08/2013, pel qual exposava, entre d'altres, el següent:

- Que *“després d'exposar el cas a la professora XXX, ens va informar que les dades relatives a la matriculació a dos màsters de la UdG de l'estudiant YYY les va obtenir directament i de forma verbal del seu client (...)”*.

Posteriorment, en data 23/09/2013 va tenir entrada en el registre d'aquesta Autoritat un segon escrit de la UdG, de data 06/09/2013, complementari del primer escrit, en el qual exposava, entre d'altres, el següent:

- Que *“En el fitxer ‘Gestió Acadèmica’ hi figura la informació corresponent a la matriculació de la senyora YYY (l'aquí denunciant) en dos Màsters de la Universitat. (...) la Universitat de Girona és la responsable dels fitxers o tractaments i, en representació seva, la persona titular de la Secretaria General”*.
- Que *“la professora XXX no ha disposat mai dels rols necessaris per accedir a l'expedient acadèmic enumerat anteriorment”*.
- Que *“Pel que fa a les persones autoritzades a accedir a la informació referent a la matriculació de la denunciant als dos màsters, a més dels professors que tenen els permisos exposats anteriorment, també tenen la possibilitat d'accedir-hi el personal administratiu amb tasques directament relacionades amb la gestió acadèmica dels estudis; concretament, la Secretaria de la Facultat on s'imparteixen els estudis matriculats i el Servei de Gestió acadèmica i Estudiants”*.

Tercer.- També en el marc de la informació prèvia es va comprovar que la Secretaria General de la UdG és responsable del fitxer *Gestió Acadèmica*, que té com a finalitat, entre d'altres, la *gestió de l'expedient acadèmic dels estudiants*, i el qual es troba inscrit al Registre de Protecció de Dades de Catalunya, dependent d'aquesta Autoritat.

Fonaments de Dret

Primer.- D'acord amb el previst a l'article 2 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, en relació amb l'article 5 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i l'article 15 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, és competent per dictar aquesta Resolució la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Segon.- A partir del relat de fets que s'ha exposat a l'apartat d'antecedents, cal analitzar els fets denunciats, en allò referent a la UdG.

La persona denunciant considera que l'advocada del seu exmarit, en un procés judicial de modificació de les condicions definitives de divorci, gràcies a la seva condició de professora de la UdG hauria accedit a les dades del seu expedient acadèmic referents a la realització de dos màsters. Això, de confirmar-se, podria suposar una comunicació de dades il·legítima (art. 11 LOPD), o bé una vulneració del deure de secret (art. 10 LOPD), doncs es tracta de dades a les quals en principi només tenien l'accés autoritzat unes determinades persones, entre les quals no s'hi trobaria la professora a la qui es referia la persona denunciant, segons ha manifestat la UdG.

Com a primera qüestió, escau assenyalar que per al cas hipotètic que s'hagués produït un accés indegut a la informació acadèmica de l'aquí denunciant que figura en el referit fitxer de la UdG, la infracció que aquesta Universitat podria haver comès (comunicació de dades o bé vulneració del deure de secret) hauria prescrit, ja que l'accés a la informació s'hauria produït en tot cas amb anterioritat a l'escrit de demanda de data 11/07/2011 -on figurava aquella informació que segons l'aquí denunciant hauria obtingut l'advocada de manera il·lícita-, de manera que l'eventual infracció greu (art. 44.3.d ó 44.3.k LOPD), d'haver-se produït, hauria prescrit al cap de dos anys, és a dir, com a molt tard l'11/07/2013 (només un mes després que arribés la denúncia a l'Autoritat), d'acord amb el règim de prescripció previst a l'article 47.2 LOPD. La prescripció de la infracció provoca l'extinció de la responsabilitat que se'n pogués derivar de la conducta eventualment infractora, cosa que impediria incoar el procediment sancionador corresponent, al no poder ja exercir cap acció de persecució de l'eventual infracció.

A banda d'aquesta circumstància que ja impediria per si mateixa imputar formalment a la UdG per la vulneració denunciada, aquesta Autoritat considera que des d'una perspectiva de fons tampoc no hi han indicis suficients que permetessin imputar a la UdG tal infracció, per al cas que no s'hagués extingit la seva responsabilitat.

El primer a tenir en compte és que davant els fets denunciats, la UdG ha negat que s'hagués produït tal accés il·lícit per part de l'esmentada professora, assenyalant al respecte que aquesta ha manifestat que va ser el seu *client*, és a dir, l'exmarit de l'ara denunciant, qui de forma verbal li va proporcionar aquella informació acadèmica de l'aquí denunciant que després va incloure en el referit escrit de demanda. Afegeix la UdG que no té constància que

aquella professora hagués sol·licitat l'accés a l'expedient acadèmic de la denunciante, ni com a professora d'aquesta Universitat tenia un perfil d'usuari que li permetia tal accés.

A banda de la negació dels fets per part de l'entitat denunciada, cal subratllar que la informació acadèmica de la denunciante que figura en l'esmentat escrit de demanda es limita al nom dels dos màsters suposadament iniciats per l'aquí denunciante a la UdG, sense aportar cap dada acadèmica més que pogués figurar en els fitxers de la Universitat amb caràcter exclusiu o que denotés amb més contundència que la informació acadèmica provenia d'un accés indegut als fitxers d'aquesta Universitat. Relacionat amb això, la versió apuntada per la professora a requeriment de la UdG, en el sentit que va ser el seu client qui verbalment li va proporcionar tal informació, certament no es pot qualificar d'inversemblant, doncs aquella informació bé podria haver arribat a coneixement de l'exmarit de l'aquí denunciante. En aquest sentit, és un element a considerar la presència de dos fills majors d'edat fruit del matrimoni entre l'ara denunciante i el client de la professora, que porta a pensar en la possibilitat d'un cert flux d'informació entre ambdós progenitors, no necessàriament de manera directa, essent possible a través d'aquests fills majors d'edat, o fins i tot de terceres persones familiars o properes per altre vincles de tipus personal, respecte del qual escau a més recordar que no resultaria aplicable el règim de protecció de dades que estableix la LOPD (art. 2.2.a LOPD).

No obstant l'anterior, també s'ha de reconèixer que no es pot descartar que la informació acadèmica utilitzada per la professora i advocada tingués el seu origen en un accés indegut als fitxers de la UdG, però tal com s'ha apuntat, aquesta Autoritat no disposa d'elements objectius que permetin sostenir, ni tan sols indiciàriament, que es va produir tal accés il·lícit i la consegüent vulneració de la LOPD.

Al respecte, és precís recordar el dret a la presumpció d'innocència, consagrat a l'article 24.2 de la Constitució Espanyola i a l'article 137.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, el qual determina el següent: *"Els procediments sancionadors han de respectar la presumpció de no existència de responsabilitat administrativa mentre no es demostrï el contrari"*. De conformitat amb aquest principi, en els procediments sancionadors la càrrega de provar els fets i la seva autoria recau sobre qui acusa, és a dir, l'Administració que exerceix la potestat sancionadora, i la presumpció d'innocència ha de ser respectada en la imposició de qualsevol sanció. En aquest sentit, el Tribunal Constitucional, en la seva Sentència 76/1990 de 26/04, considera que el dret a la presumpció d'innocència comporta *"que la sanción esté basada en actos o medios probatorios de cargo o incriminadores de la conducta reprochada; que la carga de la prueba corresponda a quien acusa, sin que nadie esté obligado a probar su propia inocencia; y que cualquier insuficiencia en el resultado de las pruebas practicadas, libremente valorado por el órgano sancionador, debe traducirse en un pronunciamiento absolutorio"*.

Doncs bé, el cert és que de les actuacions efectuades en el marc de la informació prèvia no es desprenen indicis que permetin considerar que l'esmentada professora i advocada hagués accedit a l'expedient acadèmic de l'aquí denunciante custodiat per la UdG. És per això que, en base al principi de presumpció d'innocència, procedeix acordar l'arxiu de les presents actuacions, d'acord amb allò que determina l'article 10.2 del Decret 278/1993.

A l'últim, en relació amb el caràcter suposadament erroni de certes dades acadèmiques de l'aquí denunciant que també presumptament figurarien en els fitxers de la UdG, en concret, la que en el seu cas pogués fer referència al seguiment d'un dels dos màsters esmentats, i que segons manifesta la denunciant no hauria cursat, escau assenyalar que la persona denunciant pot exercir el dret de rectificació previst a l'article 16 de la LOPD (en relació amb els articles 31.1 i 32 RLOPD) davant el responsable del fitxer, és a dir, la UdG, i en el cas que aquesta Universitat li denegui total o parcialment aquest dret o que no obtingui resposta en el termini de 10 dies hàbils, pot demanar la tutela d'aquesta Autoritat a través de la corresponent reclamació.

Tercer.- De conformitat amb tot el que s'ha exposat en el fonament de dret segon, i atès que no ha resultat acreditada durant la present informació prèvia l'existència d'indícis racionals que permetin imputar cap fet que pogués ser constitutiu d'alguna de les infraccions previstes a la LOPD, procedeix acordar l'arxiu de les presents actuacions.

L'article 10.2 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, preveu que *"(...) no es formularà plec de càrrecs i s'ordenarà el sobreseïment de l'expedient i l'arxiu de les actuacions quan de les diligències i de les proves practicades, en resulti acreditada la inexistència d'infracció o responsabilitat. Aquesta resolució es notificarà als interessats"*. I l'art. 20.1) del mateix Decret determina que procedeix el sobreseïment: *"b) Quan no hi ha indicis racionals d'haver-se produït els fets que han estat la causa de la iniciació del procediment"*.

Per tot això,

RESOLC

Primer.- Arxivar les actuacions d'informació prèvia número 98/2013, relatives a la Universitat de Girona.

Segon.- Notificar aquesta Resolució a la Universitat de Girona i comunicar-la a la persona denunciant.

Tercer.- Comunicar les actuacions de referència a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, amb una testimoniança d'aquesta resolució traduïda al castellà.

Quart.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb l'article 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'entitat denunciada pot interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 116 i següents de la Llei 30/1992 o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els Jutjats del Contenciós Administratiu, en el termini de dos mesos a comptar de

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, l'entitat denunciada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora

M. Àngels Barbarà i Fondevila

Barcelona, 25 d'octubre de 2013